

NUORUUS

Jukka Pakkanen

Jukka Pakkanen

Nuoruus

SAGA Egmont

Nuoruus

Cover image: Shutterstock
Copyright © 1981, 2021 Jukka Pakkanen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726930764

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

*isälleni
ja
pojalleni*

Kosto

Oikeastaan Harri ei tiennyt, mistä syystä jäi tuntien päätyttyä koulun takapihalle katselemaan vieraitten poikien pelailua.

Ne näyttivät häntä vähän vanhemmilta, ehkä kolmentoista ikäisiltä, mutta huonommin pelasivat. Pallo ei tahtonut pysyä jaloissa, lensi ja pomppi laukauksista minne sattui. Toinen, pitempi, vaikutti nopealta, mutta toinen oli niin lihava ja kömpelö että vain laahustaen viitsi hakea pusikkoon kimmonneen pallon takaisin pihalle.

Siksi Harria vähän huvitti, kun poika hänet huomattuaan alkoi yrittää enemmän kuin osasi, antaa kaverilleen ulkoteräsyöttöjä ja jatkaa suoraan tämän syötöistä maalia tarkoittavaan seinänsyvennykseen.

Ja kun toinen kantapääsyöttöä yrittäessään rojahti mahalleen asfalttiin, Harria oikein nauratti.

Mahtoivatko huomata, hän vähän säikähti, ja alkoi tehdä kotiinlähtöä.

Mutta esittämistä ja teeskentelyä minä vain nauroin. Hän tarttui laukustaan, ja silloin pallo vierähti hänen jalkoihinsa. Hän pysäytti sen ja näki lihavan tulevan kohti, potkaisi pallon tälle. Lihava koetti jalkaa kurkottaen kiinni, mutta kellahti kyljelleen.

- Mitä kundi yrittää! se huusi jo noustessaan, haki pallon ja säntäsi Harrin eteen, katsoi hetken ja viskasi pallon päin. Harri väisti, pallo kimposi seinästä pusikkoon. - Haet sen!

Lihava yritti ääneensä karskiutta ja astui tiukasti lähemmäs.

- Eiku mä lähden himaan..., Harri hätääntyi ja nosti laukkaa suojakseen.

- Vai himaan? Pitempi oli tullut huomaamatta taakse, tempaisi Harria käsivarresta ja alkoi vääntää. - Vedit tahallasi ohi ja sitä ennen nauroit!

- En varmana! Kipu repäisi kyynärpäätä. - Mun piti auttaa, ittekin pelaan futista!

- Älä yritä... Haet pallon ja pyydät anteeksi!

- En.

- Et hae? Pitkä kiskaisi käsivarresta Harrin polvilleen, nosti sitten pystyyn, tarttui vielä toisesta käsivarresta ja työnsi hänet lihavan eteen. - Hakkaa se!

- Okei... Lihava vilkaisi pitkää ja sitten Harria, pakotti naamaansa kovan ilmeen, silmät viiruiksi ja huulet tiukasti hampaitten päälle. Sitten hän vei käden taakse ja iski kuin tunnustellen, mutta jo toisella kertaa niin että Harrilla kurkussa korahdi ja ilma salpautui keuhkoihin.

- Haetko! lihava kähähti.

- Ei tartte enää hakea..., pitkä löysensi otettaan, - viedään kundi tonne... Pitkän pää heilahti kohti metsänreunaa. Hän raahasi Harrin selkä männynrunkoa vasten ja päästi toisen käden irti lihavalle, tämä kiersi sen rungon ympäri ja antoi takaisin pitkälle, joka kiskaisi käsivarret tiukalle. Oksantynvät painuivat terävinä selkään. - Näytetään sille!

Lihava haki asennon ja löi. Nyrkit iskeytyivät rintaan ja palleaan ja vatsaan, välillä kaulaankin ja alas jalkoväliin. Harrilla käsivarret puristuivat runkoa vasten niin että niistä meni tunto, polvet alkoivat pettää ja sitten tuntui kuin vatsa olisi kouristavassa poltteessaan kiertynyt nurin.

- Jos viserrät tästä kellekään..., lihava ähki iskujensa lomassa, - me hakataan sut uudestaan... ja sen jälkeen susta ei olekaan puhujaksi!

- Se on meidän kosto! kuului pitkän kähäys.

Selästä hävisi kipu, silmissä kipinöi ja sitten kaikki meni mustaksi.

Harri ei puhunut.

Miksi minä sain selkääni, vaikka tarkoitin auttaa, hän mielti kulkiessaan kiertotietä kouluun.

Matkasta metsikön taitse, rakennustyömaan vierestä tuli toista kilometriä pitempi. Joskus aamulla äiti kysyi, miksi Harri oli ruvennut lähtemään kouluun kymmenen minuuttia aikaisemmin. Harri ei sanonut mitään. Heti ulos päästyään hän alkoi juosta, ja luokkaan päästyään, monena aamuna myöhässä, hän hikisenä huohottaen rojahti pulpettiinsa. Opettaja kysyi miksi, Harri ei vastannut.

Hän pelkäsi kosta.

Iltaisin hän ei uskaltanut mennä kotipihaa kauemmas ulos, eikä lähellekään kioskia missä oli ennen monet illat omien kavereitten kanssa seisoskellut.

Pojat voivat hakata minut uudestaan vaikken puhuisikaan, hän mielti. Pelottaakseen vielä lisää, kostoksi jo etukäteen, varmuuden vuoksi.

Sillä niiden oma pelko kasvaa koko ajan ja niiden pitää se johonkin purkaa.

Minuun. Minähän niiden pelon aiheutan.

Mutta ehkä ne väsyvät tähän ja sitten unohtavat minut, hän toivoi illalla sängyssä kun ei saanut unta eikä jaksanut enää lukea.

Tai ehkä toinen niistä luopuu ja toinen jää silloin yksin. Ja yksinäinen ei uskalla mitään, ei vaikka minä kertoisin.

Mutta en, en puhu mitään, hän päätti taas kerran, tunsi unen kohta tulevan ja vievän asiaa muutamalla tunnilla eteenpäin, sen verran helpommaksi tai vaikeammaksi.

Seuraavalla viikolla Harri päätti oikaista kiertotieltään rakennustyömaan ja metsikön läpi. Hän loikkasi laastisten laudankappaleitten ja repaleisten kattuhuopien täyttämälle työmaalle. Rakennusmiehet olivat vielä kahvitunnilla. Hän käveli keskeneräisten talojen välistä ja näki edessään työmaan ruskeavetisen lammikon, joka oli siihen syntynyt kaivetun ja kouritun maan pusertamista vesistä.

Hän oli kerran käynyt lammikolla ja nähnyt vieraiden kavereiden seilaavan itse tekemällään lautalla sen pinnalla. Lammikko oli toistakymmentä metriä kapeimmastakin kohtaa ja ainakin kaksi metriä syvä, ja talvella hauraassa jäässä.

Mutta nyt oli kevät ja vesi auringossa välkehtivää vaaleanruskeaa lientä. Harri oli kääntymässä kotiinsa vievälle polulle, kun kuuli metsästä ääniä. Tiukkaa puhetta, riitelyä. Kaksi poikaa komensi kolmatta, vastaanpanevaa. Harri vetäytyi talojen suojaan.

Hän tunsi äänet, ja talojen välissä yhä vetäytyessään näki kuinka lihava työnteli edellään pienempää poikaa, jota Harri ei tuntenut.

Pitkä oli jo lammikon luona. - Lautta vesille ja mamero seilaamaan! kuului karski komento.

- En! pienempi pyristeli lihavan otteessa.

- Et tullut veskariksi meidän peliin. Saat nyt rangaistuksen!

- Mä en..., pieni väänsi jo itkua, - osaa olla maalissa!

- Etkä potkaissut palloa meille vaikka se tuli sun jalkoihin! Pitkä työnsi lautaa veteen, piteli sitä rannan

tuntumassa kunnes lihava tuli tempoilevan pojan kanssa.
- Saat opetuksen jonka muistat! Kundi lautalle!

Lihava päästi pojan irti, kaivoi taskustaan linkkuveitsen ja napsautti esiin terän joka välähti auringossa, tökkäsi kevyesti selkään. - Sopiiko näin...

Harri näki talojen välistä, kuinka pikkupoika jäykkänä horjahdellen astui lautalle. Pitkä potkaisi sen vesille, poika putosi istualleen, ja sitten kuului pitkä, pelon tukahduttama huuto jonka läpi itkua tihkui väkinäisinä tyrskäyksinä. Lautta oli edennyt lammikon keskelle ja ajautui hitaasti kohti vastarantaa. Lihava nappasi rojuröykkiöstä parimetrinen riman, juoksi lautaa vastaan ja sysäsi sen takaisin pitkälle, tämä omalla rimallaan lihavalle, ja tämä takaisin.

Poika heilui ja horjahteli kuin vedessä väijyvän kurimuksen kovenevassa otteessa, kunnes hän laskeutui voimattomana kyljelleen ja käpertyi kokoon, kykenemättä puristavalta peloltaan enää edes äännähtämään.

- Mikä mami! pitkä nauroi, ja lautan tultua jälleen ulottuville tönäisi sen pyörimään. Poika hervahti vatsalleen ja painoi kasvonsa vasten lautan märkää pintaa, kuin häveten, kuin uskomatta tilannetta johon oli joutunut. Toiselta rannalta tuuppasi lihava pyörintään lisää vauhtia ja lopuksi painoi lautan rajusti heilumaan ja keikkumaan.

Silloin poika repäisi itsensä polvilleen. - Apua! Apua! Itku purkautui vavisuttavana, hän irrotti kädet lautasta ja rupesi nousemaan pystyyn.

Harri katsoi, ja kun hän muisti lihavan silmät hetkeä ennen kuin se valmistautui ensimmäiseen iskuunsa, hän juoksi esiin, ja lihavan ehtimättä mitään tempaisi riman pois ja viskasi lammikkoon.

- Kato futissankari! Lihava yritti lyödä, Harri väisti. Lihava juoksi toiselle puolelle pitkän turviin.

- Päästäkää pikkukundi rantaan, Harri vaati, ja pelkäsi enemmän kuin koskaan.

Pitkä repesi nauruun. - Taas on jätkä puuttumassa toisten asioihin! Et tiedä tästä mitään!

- Mä kuulin äsken.

- Salakuuntelija! Kyttä!

Harri viskasi puseron uhmakkaasti päältään. - Haenks mä lautan rantaan!

- Senkun! lihava yritti ilkkua.

- Etkä jumalauta hae! Pitkä ryntäsi rimalla huitoen estämään. - Koulun pihallakin muka autoit, ja vaan sotkit meidän pelin! Me kostetaan jos menet!

Harri riisui jo kenkiään.

- Mitäs pojat täällä..., kuului silloin takaa. Harri pomppasi pystyyn, kahvitunnilta tullut rakennusmies seisautui hänen eteensä ja pani tupakan hampaisiinsa. - Ja yksi on lammikossa seilaamassa... Siihen oli muuan teidän ikäinen viime kesänä hukkoa, oletteko kuulleet?

- Noi pakotti mut tänne! kuului lautalta pelokas, juuri ja juuri huudoksi uskaltava ääni.

- Ketkä noi? Rakennusmies otti sytyttämättömän tupakan suustaan, katsoi hetken Harria ja sitten pitkää ja lihavaa.

- Ne just! poika huusi jo rohkeammin.

- Ei me! lihava hätääntyi ja oli jo menossa metsän suojiin.

Tuli leimahti tikussa. - Ne jotka pojan pakottivat lautalle

auttavat myös pois, eikö tämä ole selvä juttu.

Keuhkollinen savua tuli suusta.

- Ei ne voi, Harri sanoi, ja samassa melkein katui.

- Nuoko? Rakennusmiehen pää heilahti vastarantaan, missä lihava vetääntyi koko ajan metsää kohti ja koetti saada pitkää mukaansa.

Harri nyökkäsi, ei kyennyt enempään. Hän ei ollut varma, ajatteliko tämän asian oikein. Mutta hän oli jo aloittanut sen. – Niin, koska ne jo esti mua auttamasta. Ei ne silloin ittekään voi. Ei ne uskalla, mä voisin nauraa niille.

– Ei uskalla vai! Pitkä säntäsi lammikkoon ja rupesi kahlaamaan kohti keskelle pysähtynyttä lauttaa. Hän pääsi veteen nivusiaan myöten, kun liukastui ja horjahti, tavoitti tasapainon, mutta horjahti vielä pahemmin toiseen suuntaan ja hulahti näkyvistä.

– Auttakaa sitä! lihava alkoi juosta ympäri lammikkoa, – se ei osaa uida!

Käsi vilahti vedestä, sitten tukkaa, ja huutoon jäykistynyt suu. – Nyt on mentävä apuun! Rakennusmies repi haalarit päältään ja kahlasi veteen.

Mutta Harri oli siellä jo rintaansa myöten. Hän veti keuhkot täyteen ilmaa ja sukelsi. Veden ruskean aineen lävitse hän tavoitti jotakin kiinteää, pehmeästi liikkuvaa ja elävää. Hän otti siitä kiinni, ja tunsu toisen sormien rajusti tarraavan käsivarsiinsa. Hän muisti kuinka oksantyingät painuivat selkään ja tekivät kipeää.

Sitten vierelle ilmaantui kaksi suurta, pohjassa liukastelevaa jalkaa. Rakennusmies tarttui pitkää kainaloista ja Harrin avulla veti hänet riuskasti rantaan. Hän muisteli, kuinka tekohengitys piti aloittaa, muttei ehtinyt kuin kääntää pojan vatsalleen kun tämä riistäytyi irti ja kauhun repäistessä etsi Harrin silmiinsä.

– Kosta niille! kuului silloin itkuinen huuto rantaan ajautuneelta lautalta. Pikkupoika hyppäsi hiekalle ja hävisi metsään.

– Ei tartte enää... Pitkä kohottautui pystyyn. – Sähkö..., sanoi huohottaen, – mua autoit?

Harri nyökkäsi ja viittasi rakennusmieheen. – Ton kanssa yhdessä.

Pitkä tärisi vilusta ja häpeän sekaisesta raivosta. -
Mä..., hän yritti katsoa Harria silmiin, - sain tästä...
jotenkin koston... Hän heilautti vapisevan kätensä kohti
Harria ja jätti sen epävarmasti ojaan, kuin arasti tarjolle.

Sitten käsi putosi. Pitkä kääntyi pois, ja vielä
mennessään koetti läpätä Harria olalle.

- Tänks..., Harri kuuli hiljaisen ja vaikean, kuin
suodattimen vaimentaman äänen. Hän näki toisen vielä
jäykistyvän paikalleen, jostakin mitä se ei juuri nyt saanut
itsestään ulos, ja sitten lähtevän silmittömään juoksuun
kohti metsänreunaa.